



KPSS
SORU BANKASI

TARİHİ MEŞALESİ

AHMET YAŞAR AKKAYA



PEGEM AKADEMİ



Yazar
Ahmet Yaşar Akkaya

KPSS TARİH MEŞALESİ TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

ISBN 978 - 0 - 2021 - 8616 - 0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ankara

Proje - Yayın: Deniz Şahan
Dizgi - Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126. Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
(0312 394 55 91)
Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Sevgili Adaylar,

TARİH MEŞALESİ adlı kitabımızda, "Hücre Modeli"ne göre ve tarih dersinde sınava dâhil olan konuların ilk ünitesinden son ünitesinin sonuna kadar konu konu taranmasıyla ÖSYM formatında hazırlanmış 1620 özgün soru yer almaktadır.

Kitabımızda ÖSYM'nin soru sorabileceği her alternatif sizler için düşünülmüş ve konu sırası ile bir bütünlük içinde hazırlanmıştır. Soruların tamamı çözümlüdür ve soru çözümleri konu sırası ile detaylı bir şekilde hazırlandığından sizler için ayrıca konu tekrarı olacaktır.

Bu kitabımız, ÖSYM'nin lisans ve ön lisans KPSS'de sorduğu 27 tarih sorusunun tamamını yakalamanızı sağlayacaktır.

Bu kitapla ilgili görüş ve düşüncelerinizi pegem@pegem.net adresini kullanarak ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletebilirsiniz.

Bu çalışmamızda desteğini esirgemeyen Pegem Akademi çalışanlarına ve kitabın editörlüğünü titiz bir şekilde yapan Deniz Şahan'a çok teşekkür ediyorum.

Sınava hazırlanmak disiplin çerçevesinde istikrarlı bir süreçtir. Bu disiplin beraberinde başarıyı getirecektir.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

"Bilginin meşalesini yakıyoruz."

Ahmet Yaşar AKKAYA
Eğitimci/Tarihçi - Yazar

İÇİNDEKİLER

Eski Türkler

Test - 1	1
Test - 2	5
Test - 3	9
Test - 4	13
Test - 5	17
Test - 6	21
Test - 7	25

Türk - İslam Devletleri

Test - 1	29
Test - 2	33
Test - 3	37
Test - 4	41
Test - 5	45
Test - 6	49
Test - 7	53

Beylikten Devlete Osmanlı

Test - 1	57
Test - 2	61
Test - 3	65

Dünya Gücü Osmanlı Devleti

Test - 1	69
Test - 2	73
Test - 3	77
Test - 4	81

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti

Test - 1	85
Test - 2	89
Test - 3	93
Test - 4	97
Test - 5	101
Test - 6	105
Test - 7	109
Test - 8	113
Test - 9	117
Test - 10	121

İÇİNDEKİLER

Arayış Yılları (XVII. Yüzyılda Osmanlı Devleti Duraklama Dönemi)

Test - 1	125
Test - 2	129

Arayış Yılları (XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti Gerileme Dönemi)

Test - 1	133
Test - 2	137

En Uzun Yüzyıl (XIX. Yüzyılda Osmanlı Devleti Dağılma Dönemi)

Test - 1	141
Test - 2	145
Test - 3	149

Osmanlı Modernleşme ve Demokratikleşme Hareketleri (Islahatlar)

Test - 1	153
Test - 2	157
Test - 3	161
Test - 4	165
Test - 5	169
Test - 6	173
Test - 7	177
Test - 8	181
Test - 9	185
Test - 10	189
Test - 11	193

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı (Atatürk'ün Hayatı)

Test - 1	197
Test - 2	201

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı (Trablusgarp ve Balkan Savaşları)

Test - 3	205
Test - 4	209

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı (I. Dünya Savaşı)

Test - 5	213
Test - 6	217
Test - 7	221
Test - 8	225

İÇİNDEKİLER

Millî Mücadele'ye Hazırlık Dönemi (Mondros Ateşkesi ve Cemiyetler)

Test - 1	229
Test - 2	233
Test - 3	237

Millî Mücadele'ye Hazırlık Dönemi (Kongreler Dönemi)

Test - 4	241
Test - 5	245

Millî Mücadele'ye Hazırlık Dönemi (Amasya Görüşmeleri - Son Osmanlı Mebusan Meclisi)

Test - 6	248
----------------	-----

Millî Mücadele'ye Hazırlık Dönemi (Misakımillî)

Test - 7	251
----------------	-----

Millî Mücadele Dönemi (I. TBMM'nin Açılması)

Test - 1	254
Test - 2	258

Millî Mücadele Dönemi (TBMM'ye Karşı Ayaklanmalar)

Test - 3	262
----------------	-----

Millî Mücadele Dönemi (Millî Mücadele'de Basın ve Sevr Barış Antlaşması)

Test - 4	266
----------------	-----

Kurtuluş Savaşı'nda Cepheler ve Antlaşmalar

Test - 1	270
Test - 2	274
Test - 3	277
Test - 4	280
Test - 5	284
Test - 6	288

Kurtuluş Savaşı'nda Cepheler ve Antlaşmalar (Yazılan Eserler)

Test - 7	292
----------------	-----

Lozan Barış Antlaşması

Test - 1	296
Test - 2	299

Atatürk İnkılapları

Test - 1	303
Test - 2	307
Test - 3	311

İÇİNDEKİLER

Test - 4	315
Test - 5	319
Test - 6	323
Test - 7	327
Test - 8	331
Test - 9	335
Test - 10	338
Test - 11	342
Test - 12	346
Atatürk İlkeleri	
Test - 1	350
Test - 2	354
Atatürk Dönemi Türk Politikası	
Test - 1	358
XX. Yüzyıl Başında Dünya	
Test - 1	362
Test - 2	366
Test - 3	370
II. Dünya Savaşı	
Test - 1	374
Test - 2	378
Test - 3	382
Soğuk Savaş Dönemi	
Test - 1	386
Test - 2	390
Test - 3	394
Test - 4	398
Yumuşama Dönemi	
Test - 1	402
Test - 2	406
Test - 3	410
Küreselleşen Dünya	
Test - 1	414
Test - 2	418
Test - 3	422
Cevap Anahtarı	426

1. Türk adının anlamı birçok farklı kaynaktan çeşitli şekillerde ifade edilmiştir.

Divânu Lügâti't-Türk adlı esere göre Türk adının anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nizam sahibi
B) Miğfer
C) Olgunluk çağı
D) Türemek
E) Törü

2. Eski Türk kültürü üzerine yapılan bir çalışmada aşağıdaki kaynaklardan hangisinden yararlanılmaz?

- A) Rus
B) İran
C) Bizans
D) Mısır
E) Çin

3.

- Orta Asya'da ilk demir madeninin bulunduğu kültür merkezidir.
- Orta Asya'da en yeni ve gelişmiş kültür merkezidir.
- Türklerin en eski kültür merkezidir.
- Orta Asya'nın en eski kültür merkezidir.

Verilen bilgiler ilgili kültür merkezleriyle eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Afanesyevo
B) Anav
C) Karasuk
D) Tagar
E) Kelteminar

4.

- Orta Asya'da yayılma alanı en geniş kültürdür.
- İlk defa tunçtan, altından yapılmış eşyalar bulunmuştur.
- Orta Asya Türk insan prototipinin ilk örneği bulunmuştur.

Bu bilgiler aşağıdaki kültür merkezlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Anav
B) Andronova
C) Afanesyevo
D) Tagar
E) Karasuk

5. Türklerin ilk ana yurdu Orta Asya'dır.

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin ilk ana yurdu kapsamı içinde değildir?

- A) Karabalgasun
B) Ötüken
C) Volga Nehri
D) Karanlık Dağları
E) Ural Dağları

6. Eski Türklerle ilgili;

- I. tohumluk buğday ithal etmeleri,
II. hayvan ürünleri ihraç etmeleri,
III. kısa süreli hapis cezaları uygulamaları
özelliklerinden hangileri yaşam şeklinin değiştiğinin kanıtıdır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) Yalnız I
D) Yalnız II
E) Yalnız III

7. Aşağıdakilerden hangisi eski Türklerde yerleşik yaşama ait özelliklerden biri değildir?

- A) Ekonominin temelini tarıma dayanması
B) Mesken vergisinin alınması
C) Kalıcı sanat eserlerinin yapılması
D) Yazılı hukuk kurallarının uygulanması
E) Hayvan üslubu sanat tarzının egemen olması

8.

- I. Orak kullanılması
II. Saban kullanılması
III. Sulama kanalı yapılması

Yukarıdakilerden hangileri eski Türklerin tarımla uğraştıklarının kanıtıdır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Eski Türklerle ilgili;

- I. töreye bağlı kalmaları,
- II. dokumacılık alanında gelişmeleri,
- III. mimari eserler vermeleri

özelliklerinden hangileri konargöçer yaşamın bir sonucudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin Orta Asya'dan göç etmelerinde etkili değildir?

- A) Coğrafya ve iklim koşullarının elverişsiz olması
- B) Bağımsızlıklarına düşkün olmaları
- C) Hızlı nüfus artışına bağlı beslenme sorunları yaşanması
- D) Sömürgecilik düşüncesine göre hareket edilmesi
- E) Otlak ve mera alanlarının yetersiz kalması

11. Eski Türk toplulukları at ve tekerlek sayesinde çok geniş alanlara hızlı bir şekilde göç etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sonuçlarından biri değildir?

- A) Farklı kültürlerle etkileşim içine girmeleri
- B) Farklı kültürlere kendilerine ait özellikleri öğretmeleri
- C) Merkezîyetçi yapılarının güçlü olması
- D) Türk tarihinin bir bütün içerisinde incelenmesinin zorlaşması
- E) Göç ettikleri yerlerde devlet teşkilatı yönünden örnek olmaları

12. Aşağıdakilerden hangisi İskit Türklerine ait özelliklerden biri değildir?

- A) Tomris adı ile ilk kadın hükümdarın olması
- B) Bozkırın kuyumcuları olarak bilinmeleri
- C) Bilinen ilk devlet teşkilatını kurmaları
- D) Şamanist inancının etkilerinin görülmesi
- E) Ekonomilerinin temelini hayvancılığa dayanması

13. İskitlerin;

- I. altın ve gümüşten at koşum takımları kullanmaları,
 - II. kurgana bir efendinin atı ve hizmetçisi ile birlikte gömülmesi,
 - III. üstü çadırla örtülü arabaları kullanmaları
- durumlarından hangileri madenleri işlemeyi bildiklerinin göstergesidir?**

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız I
D) Yalnız II E) Yalnız III

14. Aşağıdakilerden hangisi İskitlere ait Alp Er Tunga Destanı ile ilgili bilgilerden biri değildir?

- A) Türklerin ilk millî destanı olması
- B) Türk- İnan savaşlarını anlatması
- C) Firdevsî'nin *Şehname* adlı eserinde anlatılması
- D) Alp Er Tunga'dan İnan kültüründe Efrasiyab olarak bahsedilmesi
- E) Alp Er Tunga'nın bilinen ilk Türk hükümdarı olması

15.

- I. Peçenekler
- II. Oğuzlar
- III. Bulgarlar

Yukarıdaki eski Türk topluluklarından hangileri bir teşkilat oluşturup devletleşmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I ve II

ÇÖZÜMLER

1. "Olgunluk Çağı" ifadesi Türk adının anlamı olarak Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı *Divânu Lügâti't-Türk* adlı eserde yer alır.

- Nizam sahibi: Ziya Gökalp'e göre Türk adının anlamı
- Miğfer: Çin kaynaklarında Türk adının anlamı
- Türemek: Orhun Abideleri'ne ve Wamberey'e göre Türk adının anlamı
- Törü: Rus tarihçi Barthold'a göre Türk adının anlamı

Cevap C

2. Eski Türk toplulukları ile ilgili bir çalışmada Mısır kaynaklarından yararlanılamaz. Arap, İran, Rus, Çin kaynaklarında eski Türkler hakkında bilgi bulunmaktadır.

Cevap D

- 3.
- Orta Asya'da ilk demir madenin bulunduğu kültür merkezi → Karasuk Kültürü
 - Orta Asya'da en yeni ve gelişmiş kültür merkezi → Tagar Kültürü
 - Türklerin en eski kültür merkezi → Afanesyevo Kültürü
 - Orta Asya'da en eski kültür merkezi → Anav Kültürü
- Buna göre Kelteminar Kültürü dışarıda kalır.

Cevap E

- 4.
- Orta Asya'da yayılma alanı en geniş kültürdür.
 - İlk defa tunçtan, altından yapılmış eşyalar bulunmuştur.
 - Orta Asya Türk insan prototipinin ilk örneği bulunmuştur.

özellikleri Andronova kültürüne aittir.

Cevap B

5. Volga Nehri, Doğu Avrupa'da olup Türklerin ilk ana yurdu kapsamında yer almamıştır.

Karabalgasun, Ötüken, Karanlık Dağları, Ural Dağları ana yurt kapsamı içindedir.

Cevap C

6. Eski Türk topluluklarının, Dışardan tohumluk buğday ithal etmeleri (I) (Tarım kültürünün özelliği olduğu için yerleşik olduklarını kanıtlar.) Dışarıya hayvan ürünleri ihraç etmeleri ve Kısa süreli hapis cezaları uygulamaları göçebe hayatın özelliğidir.

Cevap C

7. Eski Türk topluluklarında hayvan üslubu sanat tarzının egemen olması daha çok göçebe yaşam tarzının sunucudur. Diğer seçeneklerde yer alan ekonominin temelini tarıma dayanması, mesken vergisinin alınması, kalıcı sanat eserlerinin yapılması, yazılı hukuk kurallarının uygulanması yerleşik hayatın sonucudur.

Cevap E

8. Eski Türklerde tarımla uğraşıldığını, orak (I) ve saban (II) kullanılması ile sulama kanalı yapılması (III) kanıtlar niteliktedir.

Cevap E

9. Töreye bağlı kalınması (I) ve ekonominin hayvancılığa dayanmasından dolayı dokumacılık alanının görülmesi (II) konargöçer hayatın özellikleridir.

Mimari yerleşik yaşamla başlamıştır.

Cevap D

10. Eski Türklerde sömürgecilik düşüncesini bulunmamaktadır.

Orta Asya'dan göçlerin nedenleri şunlardır:

- Coğrafya ve iklim koşullarının elverişsiz olması
- Türklerin bağımsızlıklarına düşkün olmaları
- Hızlı nüfus artışına bağlı beslenme sorunlarının yaşanması
- Otlak ve mera alanlarının yetersiz kalması
- Çin'in siyasi baskısının olması
- Boylar arasında kavgalar yaşanması

Cevap D

11. Eski Türklerde göçebe yaşam tarzı nedeniyle merkezî devlet anlayışı görülmez.

Orta Asya'dan Türk göçlerinin sonuçları arasında,

- Farklı kültürlerle etkileşim içine girilmesi,
- Farklı kültürlerle kendilerine ait özelliklerin öğretilmesi, (üzengi, pantolon kullanma gibi)
- Türk tarihini bir bütün içerisinde incelemenin zorlaşması,
- Göç ettikleri yerlerde devlet teşkilatı yönünde örnek olmaları

yer alır.

Cevap C

12. Bilinen ilk devlet teşkilatını Asya Hun Devleti kurmuştur. İskitler teşkilatlı devlet olarak kabul edilmez.

İskitlerin özellikleri şunlardır:

- Tomris adı ile ilk kadın hükümdar tarafından yönetilmeleri
- Bozkırın kuyumcuları olarak bilinmeleri
- Şamanist inancının etkilerinin görülmesi
- Ekonomilerinin temelini hayvancılığa dayanması
- Alp Er Tunga ve Şu destanlarına sahip olmaları
- Ölülerini mumyalamaları

Cevap C

13. İskitlerin altın ve gümüşten at koşum takımları kullanmaları madenleri işlemeyi bildiklerini gösterir.

Kurgana bir efendinin atı ve hizmetçisi ile birlikte gömülmesi ahiret inancı ile ilgilidir.

Üstü çadırlarla örtülü arabaların kullanılması göçebe kültürün özelliğidir.

Cevap C

14. Alp Er Tunga'nın bilinen ilk Türk hükümdarı olması bilgisi doğru değildir.

Alp Er Tunga Destanı'nın özellikleri arasında

- Türklerin ilk millî destanı olması,
- Türk- İran savaşlarını anlatması,
- Firdevsi'nin *Şehname* adlı eserinde anlatılması,
- Alp Er Tunga'dan İran kültüründe Efrasiyab olarak bahsedilmesi,
- Sagu tarzı destan özelliği olması

yer alır.

Cevap E

15. Peçenekler (I) ve Oğuzlar (II) bir devlet teşkilatı kuramamıştır.

Bulgarlar, Kubrat Han öncülüğünde devlet kurmuştur.

Cevap E